

CEMT (ECMT) MULTILATERALNE DOZVOLE

1. Uvod

Europska konferencija ministara prijevoza (ECMT) od svog osnutka 1953. godine, nastoji olakšati međunarodni cestovni prijevoz i integrirati dotična tržišta.

Multilateralna kvota prijevozničkih dozvola uvedena je 1. siječnja 1974., i Vijeće ministara je smatralo da su učinili dobar korak prema postepenoj liberalizaciji cestovnog prijevoza tereta. Spomenuto dostignuće se moglo ostvariti samo zajedničkim snagama Zemalja članica i nastojanjima da se usklade uvjeti konkurencije cestovnih prijevoznika iz različitih zemalja i način prijevoza.

Uvođenjem normi s obzirom na emisiju buke i kemijskih sastojaka ispuha za "zelene" kamione, a potom i strože norme za ispušne plinove i sigurnosnu opremu za "zeleniji i sigurni" kamion, kao i za "EURO3 sigurni" i "EURO4 sigurni" kamion, multilateralna kvota se također zalaže za ekološka i sigurna vozila.

Multilateralno obilježje dozvola služi također racionalizaciji korištenja vozila smanjivanjem broja praznih vožnji.

- Slijedeće Zemlje članice sudjeluju u kvota sistemu dana 1. siječnja 2005.
Albanija, Armenija, Austrija, Azerbajdžan, Bjelorusija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Republika Češka, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Makedonija, Gruzija, Njemačka, Grčka, Mađarska, Irska, Italija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Malta, Moldavija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunjska, Ruska Federacija, Srbija i Crna Gora, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska, Turska, Ukrajina i Ujedinjeno Kraljevstvo.

2. Izdavanje i ograničenja ECMT dozvola

- 2.1. ECMT dozvole su multilateralne dozvole za međunarodni prijevoz robe cestovnim prometom, koji vrši prijevozničko poduzeće Zemlje članice ECMT –a, temeljem kvota sistema, a prijevoz se obavlja:
 - među Zemljama članicama ECMT – a i
 - u tranzitu kroz područje jedne ili više ECMT Zemlje članice i to vozilima registriranim u Zemlji članci ECMT-a.
- 2.2. Dozvole ne vrijede za prijevoz između Zemlje članice i treće države. Na primjer, vozilo koje vrši prijevoz između Norveške (ECMT Zemlje članice, uključene u kvota sistem) i Irana kao krajnje destinacije (zemlje koja nije članica ECMT-a, ali graniči sa Zemljom članicom ECMT-a), ECMT dozvola ne vrijedi.
- 2.3. ECMT dozvole vrijede ako je u pitanju tranzit kroz treću državu (na primjer, utovar u Norveškoj, a istovar u Rusiji, tranzit kroz Iran).
- 2.4. Ako se roba prevozi preko Zemlje članice ECMT-a gdje je upotreba ECMT dozvola ograničena, kroz spomenute zemlje moguće je proći bilateralnom dozvolom,

zajedničkom dozvolom ili drugim načinom prijevoza ("**kotrljajuća cesta**" (vlak, brod, ...)), ECMT dozvola će ostati u vozilu od mjesta utovara do mjesta istovara.

- 2.5. Postoje godišnje dozvole u zelenoj boji, koje vrijede za tu kalendarsku godinu (od 1. siječnja do 31. prosinca) i kratkoročne dozvole žute boje, koje vrijede 30 dana i označene su sa natpisom "kratkoročne dozvole".
- 2.6. ECMT dozvole i dnevnik putovanja se izdaju poduzeću za cestovni prijevoz od strane nadležne državne službe u zemlji u kojoj je poduzeće osnovano, Zemlje članice ECMT-a, prema propisima i pravilima u toj državi.
- 2.7. ECMT dozvole se izdaju, ovisno o nacionalnim propisima, poduzećima za cestovni prijevoz koja su propisno ovlaštena od strane nadležne državne službe zemlje u kojoj je poduzeće osnovano.
- 2.8. ECMT ne zaračunava naknadu Zemljama članicama za licence. Visina naknade koju plaćaju prijevoznici isključivo je određena od strane Zemlje članice u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom.

3. Korištenje ECMT dozvola

- 3.1. Dozvolu može u određeno vrijeme koristiti samo jedno vozilo. Dozvola mora biti u vozilu od mjesta utovara (sve dok se vozilo natovari) do mjesta istovara (sve dok se vozilo ne istovari) ili tijekom cijele vožnje praznog vozila.
- 3.2. Zemlja utovara vozila se može razlikovati od zemlje porijekla tereta.
- 3.3. ECMT dozvola ne odobrava kabotažu.
- 3.4. ECMT dozvola ne oslobađa prijevoznika od potrebnih dozvola za prijevoz izvanrednog tereta glede veličine, težine ili specifične kategorije tereta (na primjer, opasan teret).
- 3.5. ECMT dozvola se može koristiti za vozila u zakupu ili na leasing, bez vozača od strane prijevozničkog poduzeća za koje je licenca izdana. Vozilo mora biti isključivo na raspolaganju prijevozničkom poduzeću koje ga koristi i vozi ga osoblje tog poduzeća.
- 3.6. ECMT dozvole se ne mogu prenijeti od strane prijevozničkog poduzeća na treće lice.
- 3.7. Budući da ime poduzeća mora biti naznačeno na prvoj stranici dozvole, neophodno je da se to ime podudara sa imenom osobe koja upravlja vozilom.
- 3.8. U slučaju da putovanje započne, ili sa godišnjom ili sa kratkoročnom dozvolom i nastavlja se sa drugom, izdana za slijedeće tekuće razdoblje, obje dozvole moraju biti u vozilu tokom cijelog putovanja.
- 3.9. ECMT dozvole, dnevnicu putovanja i slične potvrde ne smiju biti obloženi folijom ili sličnim omotima.

4. Kvota CEMT (ECMT) godišnjih dozvola u 2007. godini

Dokumentom CEMT/CS/TR/M(2006)1 Grupe za cestovni prijevoz Europske konferencije ministara transporta, donesenom na sastanku 26.06.2006. godine, propisan je novi izračun kvota CEMT godišnjih dozvola za 2007. godinu (prikaz u tablici).

Pet zemalja, među kojima i Republika Hrvatska, smatralo je navedeni izračun previše restriktivnim za niže kategorije vozila, dok je istovremeno šest zemalja prijedlog smatralo previše darežljivim za iste kategorije vozila.

Nova odluka donesena je kao kompromis uz podršku većine zemalja.

Kategorija vozila	2006		2007	
	Povećavajući faktor		Povećavajući faktor	
	Pretvorbeni odnos	Nagrada	Pretvorbeni odnos	Nagrada
EURO 0				
EUROI (green)	2	-----	1	
EUROII (zeleniji i sigurni)	4	20%	2	-----
EUROIII (EURO III sigurni)	6	40%	6	40%
EURO IV (EUROIV sigurni)	6	50% (40+10)	6	50%

Iz priložene tablice je vidljivo da je destimulirano korištenje EURO I i EURO II vozila u 2007. godini, te bi u slučaju odabira pretvorbenog odnosa za 2007. godinu kao u 2006. godini, kvota godišnjih CEMT dozvola namijenjena hrvatskim prijevoznicima bila manja za više od 50% u odnosu na sadašnju kvotu.

Zbog svega navedenog ovo Ministarstvo će osnovnu raspoloživu kvotu zamijeniti na slijedeći način:

Kategorija vozila	OSNOVNA KVOTA=157		
	„austrijski CEMT“	„talijanski CEMT“	„mali CEMT“
EURO II	/	/	45
EURO III	16	50	46

5. Izračun kvote CEMT (ECMT) godišnjih dozvola

GODINA 2006			
OSNOVNA KVOTA	C1	C2	C3
C1 = 16 C2 = 50 <u>C3 = 69</u> C (uk) = 135	$C1 = 16 \times 4 = \mathbf{64}$ (E2)	$C2 = 50 \times 4 = \mathbf{200}$ (E2)	$C3 = \mathbf{409}$ (E2 + E3) $7 \times 6 + 40\% = 59$ (E3) $128 \times 4 + 20\% = 614$ $\Sigma = 614 + 59 = 673$ $C3 = 673 - 264 = \mathbf{409}$

$C1+C2+C3=64+200+409=\mathbf{673}$ -ukupan broj CEMT dozvola u 2006.

GODINA 2007			
OSNOVNA KVOTA	C1 („austrijski cement“)	C2 („talijanski cement“)	C3 („mali cement“)
C1 = 16 C2 = 50 <u>C3 = 91</u> C (uk) = 157	$C1 = 16 \times 6 = \mathbf{96}$ (E3)	$C2 = 50 \times 6 = \mathbf{300}$ (E3)	$C3$ (uk) = 410 (E2 + E3) $C3 = 45 \times 2 = \mathbf{90}$ (E2) $(112 \times 6) + (40\% \text{ od } 112) = 717$ $C3 = 716 - 396 = \mathbf{320}$ (E3)

$C1+C2+C3=96+300+410=\mathbf{806}$ -ukupan broj CEMT dozvola u 2007.

Vozni park licenciranih prijevoznika (ukupno)

EURO II	2831
EURO III	2340
EURO IV	4

Vozni park licenciranih prijevoznika koji imaju CEMT dozvole

EURO II	1112
EURO III	1533
EURO IV	2

U 2006. godini **332** prijevoznika su koristili CEMT dozvole, što iznosi **11,4%** od ukupnog broja licenciranih prijevoznika (2902).